

ТОРА ОР • ПАРШІ ХАЄ САРА • МААМАР 4

ויצא יצחק לשוח בשדה כו'

«І Іцхак вийшов ласиах у поле»

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

likuteitorah.com/uk/torah-ohr/chayei-sarah/4/

1 ויצא יצחק לשוח בשדה כו'. לבאר זה דהנה יש משנה וברייתא. וברייתא פיי המשנה כי המשנה הוא הכלל וברייתא היא הפרט של המשנה ואין בכלל אלא מה שבפרט.

«I Іцхак вийшов ласуах у поле» тощо. Пояснимо це: є Мішна і є Барайта. Барайта пояснює Мішну, адже Мішна є загальним правилом, а Барайта — окремими подробицями Мішни; і «загальне містить лише те, що є в окремому».

ולכאורה הברייתא היא למטה מן המשנה שנשתלשלה יותר למטה אבל האמת הוא שהברייתא גבוה יותר דסוף מעשה במחשבה תחלה. דהנה התורה נשתלשלה למטה אפי' [אפילו] בדבר שקר כגון זה אומר אני מצאתיה כו'.

На перший погляд, Барайта нижча за Мішну, адже вона опустилася ще нижче; однак насправді Барайта вища, бо «кінець дії — у первісному задумі». Адже Тора опустилася вниз навіть до розгляду неправдивого твердження, як-от: «Цей каже: “Я знайшов це”» тощо.

2 ולפי הנראה היא ירידה למטה מאד ומ"מ היא גבוה כי סוף מעשה כו'. וכמשל השפופרת הנכנס ראשון יוצא אחרון

На перший погляд, це дуже велике зниження, і все ж воно високе, адже «кінець діяння» тощо. Це подібно до прикладу з трубкою: те, що входить першим, виходить останнім.

וכמו האדם שהוא סוף כל הנבראים והוא במעלה על כולם והכל נברא בעבורו ולכן נמצא העולם כולו באדם אחד להורות שהכל נברא בעבורו כי זה כל האדם.

Так само й людина: вона є останньою серед усіх створених істот, але за своїм рівнем перевершує їх усіх, і все було створено заради неї. Тому весь світ міститься в одній людині — щоб показати, що все було створено заради неї, адже «це вся людина».

3 וזהו מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] יפה שעה אחת כו'. דהנה בעה"ב [בעולם הבא] צדיקים יושבים כו' והוא רק בחיי אחריים

У цьому й полягає [значення] вислову наших мудреців, благословенної пам'яті: «Одна година краща...» тощо. Адже у Майбутньому світі «праведники сидять» тощо, і це лише рівень ахо-раїм (заднього аспекту),

כמאמר וראית את אחורי כו' התענוג שמשגיג האדם בעבודתו הוא בחינת אחוריים ופני אינו באפשרי להשיג כי לא יראני האדם וחי.

як сказано: «I побачиш Мою спину» тощо. Насолода, яку людина осягає у своєму служінні Б-гові, належить до рівня зворотного боку, тоді як «Мого обличчя» осягнути неможливо, «бо жодна людина не побачить Мене й залишиться живою».

4 ועדי"ז גם הגלוי בגי"ע [בגן עדן] הוא רק בחי' זיו והארה לבד ולכן יפה שעה אחת כו' שהוא המעשה עצמה בלי תענוג ובלי שכל מכל חיי העוה"ב [העולם הבא] דסוף מעשה במחשבה תחלה.

Так само й одкровення в Ган Едені (райському саду) — це лише рівень сяйва й відблиску. Тому «краща одна година» тощо — сам учинок, без насолоди й без інтелекту, «ніж усе життя прийдешнього світу», адже «кінець учинку — спершу в думці».

וזהו גם כן ענין משנה וברייתא שהמשנה הוא כלל כמו ד' ציצית מעכבות וכן סוכה שהיא גבוה כו'.

У цьому полягає також зміст Мішни й барайти: Мішна подає загальне правило, наприклад: «чотири цицит [кутові китиці] є необхідними [одна для одної]», а також: «сука [святковий курінь], яка є високою», тощо.

5 ויש למצוא טעם לזה כענין תכלת דומה לים כו' וגבי סוכה יש טעם למען ידעו דורותיכם עד כ' אמה כו'.

I можна знайти цьому пояснення, як у вислові: «тхелес [синя нитка] подібний до моря» тощо; а щодо сукки [святкового куреня] є пояснення: «щоб покоління ваші знали» — до двадцяти ліктів тощо.

אבל הברייתא הוא פרט לבאר המשנה בכל דקדוקים ופרטים כמו סוכת גנב"ך ורקב"ש שאין טעם לדבר ונראה בחוש שהוא למעלה מהשכל והטעם וזהו אין בכלל

Але Барайта — це конкретні подробиці, що пояснюють Мішну в усіх її тонкощах і деталях, як-от сукка «ГАНБаХ» і «РАКБаШ», для яких немає пояснення; і наочно видно, що це вище за розум і логіку. I ось [значення вислову]: «загальне не містить нічого

אלא מה שבפרט שאין במשנה בכלל יותר מבפרט הברייתא ומה שלא נתגלה טעמה הוא יותר גבוה כי טעמי המצות לא נתגלו ולע"ל [ולעתיד לבוא] אי"ה [אם ירצה השם] יתגלו

крім того, що є в окремому»: Мішна як загальне правило містить не більше, ніж конкретні випадки Барайти. А те, чия причина не розкрита, є вищим, адже причини міцвот не були розкриті, і в прийдешні часи, якщо буде на те воля Б-га, їх буде розкрито.

וזהו ר"ש [רבי שמעון] דריש טעמי דקראי שדרש שמה שנאמר בפסוק טעם של דבר לא זהו עיקר רק שיש טעם בזה גבוה יותר למעלה מהטעם.

І ось [чому] Рабі Шимон тлумачить причини віршів: він пояснював, що коли у вірші наведено причину певної речі, то це не є суттю; натомість у ній є причина вища, що перевершує [цю] причину.

נמצא שבמצוה שאין משיג בה טעם הוא יותר גבוה ומה שמשיג טעם ותענוג הוא רק בחינת אחוריים ולא

Отже, міцва, причину якої людина не осягає, є вищою, а те, що вона осягає розумом і насолодою, — лише рівень задньої сторони; і це не так

כמו שסוברים העולם שהעיקר הוא הלב שמשיג תענוג ועובד בהתלהבות ואינו כן האמת רק עיקר הוא המעשה בלי תענוג והלב אינו כ"א סיוע בחינת גדפין.

як гадає світ: ніби головне — серце, яке осягає насолоду й служить із запалом. Але істина не така: головне — дія без насолоди, а серце — лише допомога, рівень крил.

6 והנה משנה נקרא עיר וברייתא בחי' שדה לשון בר חוץ לעיר ולכאורה העיר הוא עיקר שדרים בה בני"א [בני אדם]. אך נראה מי הוא מחיה אותם.

А тепер: Мішну називають «містом», а Барайса — рівнем «поля»; це слово походить від «бар» — «зовні», тобто поза містом. На перший погляд, місто — головне, адже в ньому живуть люди. Але погляньмо, хто дає їм життя:

השדה שחוץ לעיר שמביאים משם התבוא'. כך הוא הברייתא מחיה המשנה ומבארת ההלכה יותר בפרט היאך לעשות כי התנאים מכלי עולם שמורים מתוך המשנה.

поле поза містом, звідки привозять зерно. Так само Барайса дає життя Мішні й докладніше пояснює галаху — як саме слід чинити; адже «таннаїм руйнують світ», бо постановляють галаху, виходячи лише з Мішни.

וזהו ויצא יצחק לשוח בשדה הוא לשון דבור ושיחה ולי' [ולשון] שחייה למטה מלשון ושח רום אנשים

І ось [що означають слова]: «Іцхак вийшов ласуах у поле»: [ласуах] — слово, що означає мовлення й розмову, а також схиляння вниз; воно пов'язане зі словами «і височінь людей буде схилена (вешах)»,

וכן כאשר יפרש השוחה לשחות (בישעיה כ"ה) (ועמ"ש בזה ע"פ תבנה ותכונן עיר סיחון כו' ע"ש) בשדה הוא בר. ולפנות ערב לפנות הערב והחשך.

а також: «як плавець (гасохе) простягається, щоб плисти» (Ішаягу 25) (див. також пояснення цього на слова «Нехай буде збудоване й укріплене місто Сіхона» тощо; див. там). «У полі» — це «бар». А «ліфнос ерев» [«надвечір»] означає усунути вечір і темряву.

דהנה התורה נשתלשלה בחשך כמאמר במחשכים הושיבני זה תלמוד בבלי שנשתלשל למטה אפי' [אפילו] בשקר ולמה הוא כך כדי לפנות הערב והחשך ויהי אור

Адже Тора опустилася в темряву, як сказано: «Він посадив мене в темних місцях» — це Вавилонський Талмуд, який опустився вниз, навіть до неправди. І навіщо це потрібно? Щоб усунути вечір і темряву, «і стало світло»,

כמאמר לעת ערב יהיה אור כמשל מי שרוצה לפנות איזה דבר צריך הוא לכנוס בתוכי [בתוכה] כדי לפנותה אבל לא שישאר בתוכה.

як сказано: «У вечірню пору буде світло». Це можна пояснити такою притчею: тому, хто хоче щось вичистити, треба ввійти всередину, щоб вичистити це, але не залишатися там.

גם מה שנשתלשלה התורה ונתלכשה בחשך טענות שקר הוא כדי לפנות החשך לאהפכא חשוכא לנהורא

Так само й те, що Тора опустилася і зодягнулася в темряву, у хибні твердження, потрібне для того, щоб усунути темряву, перетворити темряву на світло.

וכן העסק בתורה לדחות החשך והקושיות המסתיר על השכלת הדין האמת לאמתו ולמצא האמת גילוי רצון עליון ב"ה וכמ"ש ע"פ והמשכילים יזהירו וגו' ע"ש:

Так само й вивчення Тори потрібне, щоб відсунути темряву й труднощі, які приховують розуміння закону в його цілковитій істині, і знайти істину — розкриття Вищої волі, благословенний Він; як пояснюється на слова «І розумні засяють» тощо; див. там.

7 וזהו ויצא יצחק לשוח. כי כדי לפנות הערב והחשך ולתקנו הוא ע"י יצחק שהוא בחי' פחד ויראת ה' וכמאמר אם אין יראה אין חכמה כו'.

І це [значення слів] «І вийшов Іцхак ласуах [помолитися]». Адже очистити вечір і темряву та виправити її можна завдяки Іцхаку, який уособлює рівень Пахад (страху) й трепету перед Б-гом; як сказано: «Якщо немає трепету — немає мудрості» тощо.

(וע' בזוהר בראשית ד' כ"א סע"א [סוף עמוד א]). וזהו האומר אין לי אלא תורה אפי' [אפילו] תורה אין לו

ונשאר בחשך

(Див. також Зоґар, Берешит, с. 21, кінець сторони а.) І це [значення слів]: «Хто каже: “У мене немає нічого, крім Тори”, той не має навіть Тори» — і залишається в темряві.

אבל באמת כתיב ישת חשך סתרו שאף שהוא חשך מ"מ הוא סתרו וזהו לפנות הערב והחשך ולעת

ערב יהי אור

Але насправді написано: «Він зробив темряву Своїм сховком»: хоч це й темрява, проте вона є Його сховком. І це — «очистити вечір і темряву» та «надвечір буде світло».

והיינו ליכון הלכתא וגם זה פי' ברכו בתורה. (ועמ"ש ע"פ קול דודי וע"פ ששים המה מלכות):

Тобто вибілювання галахи; і це також значення слів «вони благословляли над Торою». (Див. також пояснення до «Голос мого коханого» та до «Шістдесят цариць».)

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

Про це видання

This edition contains the Hebrew text i the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Український переклад і пояснення підготовлено для LikuteiTorah.com за допомогою ШІ (openai/gpt-6-luna-pro:batch) та звірено з єврейським текстом і Sefaria; редактором-людиною ще не перевірено. Будь ласка, важливе перевіряйте за єврейським текстом.

Ребе просив вивчати маамарим тижневої парші — «Хасидську паршу» — протягом того тижня, розподіливши навчання на сім днів (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Навіщо її вивчати та благословення Ребе: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Безкоштовний некомерційний проєкт; тут нічого не продається. Не пов'язаний із Kehot, Sefaria чи Lubavitch Library.
© likuteitorah.com

Із likuteitorah.com/uk/torah-ohr/chayeisarah/4/

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок